

แผนปฏิบัติการป้องกันและระงับอัคคีภัย

โรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

สาระสำคัญของแผน

แผนปฏิบัติการขณะเกิดเพลิงไหม้ เป็นการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการ เพื่อความปลอดภัยสำหรับลูกจ้างและระเบียบของกระทรวงสาธารณสุข รวมถึงข้อบัญญัติของสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (HA.Thailand) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนฉุกเฉินของโรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา เพื่อให้บุคลากรได้ทราบถึงการป้องกันและระงับอัคคีภัย ทั้งสามารถปฏิบัติเพื่อเตรียมพร้อมรับเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นในโรงพยาบาลได้

ชื่อแผนและการประกาศใช้แผน

ชื่อแผน “แผนปฏิบัติการอัคคีภัย”

การประกาศใช้แผน

๑. กรณีเพลิงไหม้แรกเริ่ม “แผนคุณอัคคี”

ให้เจ้าหน้าที่กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน (บก.แผน) ประกาศผ่านเสียงตามสาย และกดกระดิ่งยาวๆ ๓ ครั้ง หรือใช้รถพยาบาล (Ambulance) วิ่งประกาศ ด้วยข้อความดังนี้

“โปรดทราบ ๆ ขอเชิญผู้เกี่ยวข้องร่วมประชุมกับคุณอัคคี ที่ .....(จุดที่เกิดเหตุ) เวลานี้ ”

(ประกาศจำนวนไม่น้อยกว่า ๖ ครั้ง ห่างกันไม่เกิน ๓ วินาที)

หมายเหตุ “คุณอัคคี” คือรหัสเฉพาะเจ้าหน้าที่ รพ.ยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา เพื่อให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนฯ แยกตัวจากเหตุเพลิงไหม้ หากสามารถระงับเหตุได้แล้ว ให้ประกาศด้วยข้อความว่า

“โปรดทราบ ๆ ขอยกเลิกการประชุมร่วมกับคุณอัคคีที่.....เวลานี้ ”

(ประกาศไม่ต่ำกว่า ๖ ครั้ง ห่างกันไม่เกิน ๓ วินาที)

๒. กรณีเพลิงไหม้ หรือระเบิดรุนแรงฉุกเฉิน “แผนอัคคีฉุกเฉิน”

ผู้บัญชาการแผนฉุกเฉินไปที่จุดเกิดเหตุ เจ้าหน้าที่ในกองบัญชาการแผนฉุกเฉิน (บก.แผน) ประกาศผ่านเสียงตามสาย และกดกริ่งยาวๆ ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๒ หรือใช้รถพยาบาล(Ambulance) วิ่งประกาศ ด้วยข้อความดังนี้

“โปรดทราบ ๆ ขณะนี้เกิดเหตุใช้แผนอัคคีฉุกเฉิน ที่..... ขอให้เจ้าหน้าที่ทุกท่านปฏิบัติตามแผนอัคคีฉุกเฉิน แผนที่ ..... (แผนที่ ๑ กรณีเกิดเหตุบริเวณโซนหน้า ตั้งแต่ OPD ถึง ทางเชื่อมหน้าส้วม แผนที่ ๒ กรณีเกิดเหตุบริเวณโซนหลังตั้งแต่ IPD เป็นต้นไป) โดยใช้จุดรวมพลที่ .....

(ประกาศต่อเนื่องไม่ต่ำกว่า ๖ ครั้ง ห่างกันไม่เกิน ๓ วินาที) หากยังมีการลุกลามขยายตัวออกไป ผู้บัญชาการแผนฉุกเฉินออกคำสั่งใช้แผนฉุกเฉิน

๓. ในกรณีที่ บก.แผนฉุกเฉินถูกไฟไหม้ด้วยหรือไม่สามารถใช้งานได้สะดวก ให้ย้ายไปที่จุดรวมพลที่กำหนด

๔. การยุติแผนอัคคีฉุกเฉิน

ผู้บัญชาการแผนฉุกเฉินออกคำสั่งยุติแผน โดยให้เจ้าหน้าที่ บก.แผนฉุกเฉินประกาศผ่านเสียงตามสาย หรือใช้วิทยุขานฉุกเฉินวงประกาศ ด้วยข้อความดังนี้

“โปรดทราบ โปรดทราบ แผนอัคคีฉุกเฉินที่..... (จุดเกิดเหตุ) สิ้นสุดลงแล้ว ขอให้ทุกท่านปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ ” (ให้ประกาศไม่ต่ำกว่า ๖ ครั้ง ห่างกันไม่เกิน ๓ วินาที)

หมายเหตุ

พื้นที่อันตราย คือ บริเวณ หรืออาคาร-สถานที่ ที่มีผู้อาศัยพักพิง ใช้ประโยชน์อยู่ ตกอยู่ในภาวะอันตรายอาจมีควันไฟ เปลวไฟ ก๊าซพิษ ฯลฯ หรือผลกระทบที่มีอันตรายต่อมนุษย์ จำเป็นต้องอพยพบุคคล และทรัพย์สินสำคัญทันทีที่ประกาศแผนฉุกเฉิน

ขั้นตอนปฏิบัติการ

การเตรียมผู้ป่วย อุปกรณ์การแพทย์ ยา เคมีภัณฑ์ ในโรงพยาบาล

๑. การจำแนกประเภทผู้ป่วย ให้พิจารณาตามอาการของโรคและความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองรวมทั้งการพิจารณาถึงการเคลื่อนย้ายก่อน-หลัง อย่างเหมาะสม โดยแบ่งผู้ป่วยเป็น ๓ กลุ่ม คือ

กลุ่ม ๑ สีแดง หมายถึงผู้ป่วยในระยะวิกฤต ได้แก่

๑.๑ ผู้ป่วยประเภทฉุกเฉินมาก (Emergency) ในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

๑.๒. ผู้ป่วยประเภท ๔ ในหน่วยงานผู้ป่วยใน

กลุ่ม ๒ สีเหลือง หมายถึงผู้ป่วยที่พ้นระยะวิกฤตแต่ยังช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ได้แก่

๒.๑ ผู้ป่วยประเภทฉุกเฉิน (Urgency) ในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

๒.๒ ผู้ป่วยประเภท ๓ ในหน่วยงานผู้ป่วยใน

กลุ่ม ๓ สีเขียว หมายถึงผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองได้ หรือผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ไม่รุนแรง

วิธีปฏิบัติ

๑. แพทย์หรือพยาบาลเป็นผู้จำแนกประเภทผู้ป่วย ตั้งแต่รับเข้าเป็นผู้ป่วยใน รวมทั้งการรับผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินโดยทำสัญลักษณ์สี แสดงให้เห็นชัดเจน

๒. ให้ใช้กระดาษสีติดที่ป้ายท้ายเตียงของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยทุกเตียง และมีเครื่องหมายเป็นป้ายคล้องข้อมือผู้ป่วย

๓. กลุ่มผู้ป่วย ๓ สีเขียว ให้ผู้ป่วยช่วยเหลือตัวเอง และอาจมอบหมายให้ช่วยเหลือผู้ป่วยอื่นที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้เต็มที่

๔. กลุ่มผู้ป่วย ๒ สีเหลือง ถ้ามีญาติหรือผู้ป่วย ๓ สีเขียวให้ขอความช่วยเหลือในการเคลื่อนย้าย

๕. กลุ่มผู้ป่วย ๑ สีแดง ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เลย ปฏิบัติเหมือนกลุ่มผู้ป่วย ๒ สีเหลือง ยกเว้นคนไข้ที่มีอาการหนักมาก หรือเรื้อรัง ควรพิจารณาเคลื่อนย้ายเป็นรายสุดท้าย ถ้ามีเวลา

การเตรียมการก่อนส่งต่อผู้ป่วย

๑. กิจกรรม : ประเมินสภาพผู้ป่วย สรุปปัญหา และการให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้น ให้คำแนะนำผู้ป่วยและญาติเรื่องการรักษาต่อ

ผู้รับผิดชอบ : แพทย์ , พยาบาล

เกณฑ์ชี้วัด : ผู้ป่วยได้รับการประเมินสภาพวินิจฉัยโรค ดูแลก่อนการส่งต่อ

: ผู้ป่วยและญาติมีความพร้อมและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

๒. กิจกรรม : บันทึกข้อมูลในใบขอ refer ให้ชัดเจน ครบถ้วนพร้อมผลการตรวจอื่นๆ เช่น ผล Lab

ผู้รับผิดชอบ : แพทย์ , พยาบาล

เกณฑ์ชี้วัด : ข้อมูลผู้ป่วยในใบ refer มีความถูกต้องชัดเจน ครอบคลุมปัญหาของผู้ป่วย

๓. กิจกรรม : ตรวจสอบรถพยาบาล อุปกรณ์ เวชภัณฑ์ ให้พร้อมที่จะใช้ระหว่างนำส่ง

ผู้รับผิดชอบ : พนักงานขับรถ , พยาบาลเจ้าของใช้

เกณฑ์ชี้วัด : มียานพาหนะอุปกรณ์เวชภัณฑ์ พร้อมที่จะใช้งาน

๔. กิจกรรม : ประสานงานโรงพยาบาลที่จะรับผู้ป่วยทางโทรศัพท์ หรือวิทยุทุกราย โดยให้รายละเอียด ดังนี้

(ชื่อ - สกุลผู้ป่วย , อายุ , การวินิจฉัยโรคเบื้องต้น, สาเหตุที่ refer , การรักษาที่ให้กับผู้ป่วยแล้ว สิ่งที่ต้องเตรียมรับผู้ป่วย

ผู้รับผิดชอบ : แพทย์ , พยาบาล

เกณฑ์ชี้วัด : มีการตอบรับและพร้อมที่จะรับผู้ป่วย , ข้อมูลการประสานงานครบถ้วนไม่มีข้อขัดแย้ง

๕. กิจกรรม : ดูแลให้การพยาบาลผู้ป่วยตามสภาพปัญหา ก่อนส่งต่อ โดยพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถและมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน

ผู้รับผิดชอบ : พยาบาล

เกณฑ์ชี้วัด : ผู้ป่วยปลอดภัยไม่มีภาวะคุกคามชีวิต

การดูแลผู้ป่วยขณะนำส่ง

๑. กิจกรรม : วัตถุประสงค์ชี้พ อาการเปลี่ยนแปลงทางสมองในกรณีผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะหรือผู้ป่วยไม่รู้สีกตัวทุก ๑๕-๓๐ นาที

ผู้รับผิดชอบ : แพทย์ , พยาบาล

เกณฑ์ชี้วัด : มีการวัตถุประสงค์ชี้พตามเวลาที่กำหนด

๒. กิจกรรม : ประเมินผู้ป่วยทุก ๓๐ นาที หรือ ๑ ชม. ตามสภาพผู้ป่วยและบันทึกข้อมูล
 ผู้รับผิดชอบ : พยาบาล
 เกณฑ์ชี้วัด : มีการบันทึกการประเมินผู้ป่วยและอาการเปลี่ยนแปลง

๓. กิจกรรม : ให้การดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องตามสภาพปัญหาแต่ละราย เช่น การได้รับ O_2 และ
 สารน้ำทางหลอดเลือดดำ, การ suction ,การ hyperventilation ในผู้ป่วย head injury ฯลฯ
 ผู้รับผิดชอบ : แพทย์ , พยาบาล
 เกณฑ์ชี้วัด : ผู้ป่วยได้รับการรักษาพยาบาลต่อเนื่อง ตามแผนการรักษาของแพทย์

๔. กิจกรรม : หากผู้ป่วยมีอาการเปลี่ยนแปลงสู่ภาวะวิกฤต ให้การช่วยเหลือในเบื้องต้น หรือขอ
 ความช่วยเหลือตามระบบ และนำส่ง รพ. ที่อยู่ใกล้ที่สุด
 ผู้รับผิดชอบ : พยาบาล
 เกณฑ์ชี้วัด : ผู้ป่วยได้รับการแก้ไขในเบื้องต้น
 : การประสานงานและการสนับสนุนซึ่งกันและกัน

๕. กิจกรรม : สรุปปัญหา และการให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างนำส่ง ให้แก่แพทย์หรือพยาบาล
 ที่รับการส่งต่อ
 ผู้รับผิดชอบ : แพทย์ , พยาบาล
 เกณฑ์ชี้วัด : ข้อมูลผู้ป่วยระหว่างนำส่งครบถ้วน

เกณฑ์มาตรฐานการดูแลผู้ป่วยก่อนและระหว่างการนำส่ง

๑. ผู้ป่วยอุบัติเหตุที่มี GCS น้อยกว่า ๑๐ จะต้อง intubated ก่อนนำส่ง
๒. ผู้ป่วย multiple injury ทุกราย ควรใส่ ICD ก่อนนำส่ง ถ้าสงสัยว่ามี pneumothorax
๓. ผู้ป่วยที่มี hemodynamic instability จะต้องได้รับ IV fluid resuscitation ที่เพียงพอด้วย intravenous canulation ขนาดใหญ่เบอร์ ๑๘ ในตำแหน่งที่ไม่ leak
๔. ผู้ป่วยที่มีบาดแผล จะต้องได้ first Aid management อย่างดี โดยเฉพาะบาดแผลที่มีเลือดออก ควรทำให้เลือดหยุดก่อนนำส่ง
๕. ผู้ป่วยที่มีกระดูกหัก จะต้องรีบนำส่งโรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์
๖. ผู้ป่วยที่มีอาการหนัก จะต้องมีการพยาบาลเฝ้าติดตามดูแลระหว่างการนำส่ง
๗. ผู้ป่วยที่ใส่ท่อช่วยหายใจ ควรได้รับการดูแลอย่างถูกต้อง เช่น
  - ๗.๑ ได้รับการดูดเสมหะ
  - ๗.๒ Assist ventilation เมื่อผู้ป่วยหายใจเองได้ไม่พอ
๘. ผู้ป่วย head injury $GCS < ๑๐$ ที่ได้รับการใส่ Endotracheal tube แม้จะหายใจเองได้ ก็ควร hyperventilation ทุกสาย เพื่อช่วยลดภาวะ increase intracranial pressure
๙. ผู้ป่วยที่มี blunt injury เหนือ clavicle ควรใส่ hard collar ก่อนการนำส่ง

การจัดทำบัญชีแยกประเภท อุปกรณ์การแพทย์ ยา เคมีภัณฑ์ ทรัพย์สิน และเอกสารสำคัญ ฯลฯ

๑. สิ่งของที่สำคัญที่สุด ติดสติ๊กเกอร์สีแดง เคลื่อนย้ายเป็นอันดับแรก ซึ่งระบุหมายเลขทรัพย์สินที่ตั้ง และให้ Incharg เป็นผู้รับผิดชอบ

๒. สิ่งของที่สำคัญรองลงมา ติดสติ๊กเกอร์สีเหลือง เคลื่อนย้ายเป็นอันดับต่อมา ซึ่งระบุหมายเลขทรัพย์สิน ที่ตั้ง

การแยกประเภท อุปกรณ์การแพทย์ ยา เคมีภัณฑ์ ทรัพย์สิน และเอกสารสำคัญ ดังนี้

๑. สิ่งของที่มีความสำคัญต่อองค์กร หรือที่มีราคาแพง
๒. มีน้ำหนักเบา สามารถเคลื่อนย้ายได้ด้วยคนเดียว
๓. ต้องระบุผู้รับผิดชอบในการเคลื่อนย้าย ทั้งในและนอกเวลาราชการ
วัสดุครุภัณฑ์อื่นๆ

๑. กำหนดประเภทของที่ต้องเก็บรักษา ต้องย้ายหนีไฟ
๒. ประเภทของห้องได้
๓. ประเภทของที่ต้องควบคุมอย่างรัดกุม เนื่องจากเป็นเชื้อเพลิง

ขอบเขตปฏิบัติการเฉพาะแผน

แผนอัคคี (เริ่มเกิดเพลิงไหม้) ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่ที่พบเหตุเพลิงไหม้ ให้ตัดสินใจด้วยตนเองว่าดับได้ด้วยตนเองหรือไม่
๒. หากดับได้ ให้ดำเนินการดับเพลิงทันที และรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้น
๓. หากดับไม่ได้ ให้แจ้งเพื่อนร่วมงานหรือหัวหน้างานทราบทันที เพื่อจะได้ประเมินสถานการณ์ เพื่อประกาศใช้แผนในขั้นสูงต่อไป

แผนคุณอัคคีฉุกเฉิน (เพลิงไหม้ขั้นรุนแรง) ประกอบด้วย

๑. แผนคุณอัคคีฉุกเฉิน แผนที่ ๑ เกิดเหตุเพลิงไหม้บริเวณโซนหน้า ได้แก่ OPD ER หันตกรรม LR กายภาพ สารสนเทศ จิตเวช เกสัชกรรม เวชปฏิบัติฯ ชั้นสูตร ANC ห้องน้ำผู้รับบริการ สหกรณ์ ชั้น ๒ ให้เคลื่อนย้ายไปที่จุดรวมพล ๑ ลานจอดรถหน้าเสาธง

๒. แผนคุณอัคคีฉุกเฉิน แผนที่ ๒ เกิดเหตุเพลิงไหม้บริเวณโซนหลัง ได้แก่ IPD ยานยนต์ ชักฟอก จ่ายกลาง โรงครัว โรงพักขยะ ให้เคลื่อนย้ายไปที่จุดรวมพล ๒ สนามบาส

ขั้นตอนการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

๑. เมื่อหัวหน้างานได้รับแจ้งจากผู้พบเหตุเพลิงไหม้ ให้ดำเนินการแจ้งต่อผู้บัญชาการแผนทันที
๒. ผู้บัญชาการแผนจะสั่งการใช้แผนตามลำดับต่อไป

สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดเหตุ (พื้นที่ฉุกเฉิน) ประกอบด้วย ๖ จุดด้วยกันคือ

๑. จุดที่เกิดเหตุ

- ๑.๑ มีสถานการณ์คับขัน แล้วแต่ลักษณะการลุกไหม้ของไฟที่เกิดขึ้น
- ๑.๒ การปฏิบัติการจะต้องรวดเร็วและถูกต้อง โดยยึดหลักว่าให้มีความปลอดภัยสูงสุด การสูญเสีย น้อยที่สุดและปฏิบัติได้คล่องตัว

๑.๓ หลักการคือ ผู้ที่อยู่ใกล้ไฟหรืออุปกรณ์ใกล้ไฟ ต้องรีบนำออกมาก่อน เพื่อดับเพลิงเบื้องต้นให้เร็ว ที่สุดขณะเดียวกันให้พิจารณาถึงความปลอดภัยในชีวิตผู้ป่วยให้มากเป็นอันดับหนึ่ง

๑.๔ ปัญหาแทรกซ้อนคือ ความตื่นตระหนกตกใจของผู้ป่วย ทำให้ควบคุมสติอารมณ์ไม่ได้ หรือบางรายมีอาการแทรกซ้อนของหัวใจขึ้นมาได้

๑.๕ การปฏิบัติการอันดับแรกคือ **การแจ้งเหตุ** ต่อมาคือเตรียมพร้อมอพยพคน - การประสานงาน โดยผู้ที่เป็นบุคลากรตามแผนฉุกเฉินในจุดเกิดเหตุต่างๆ จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนของแผน

๒. พื้นที่อันตราย (Danger Area)(จุดใกล้เคียงที่เกิดเหตุ) สถานการณ์ย่อมตั้งเครียด

๒.๑ สิ่งที่ต้องทำคือ การเคลื่อนย้ายหรือควบคุมสิ่งต่างๆที่เป็นเชื้อเพลิงไม่ให้ติดต่อกุกลาม

๒.๒ เตรียมการเคลื่อนย้ายทรัพย์สิน และผู้ป่วยไปยังที่จุดรวมพล

๒.๓ ส่งคนไปช่วยที่จุดเกิดเหตุ ก่อนเข้าบริเวณต้องนำป้ายชื่อประจำตัว หยอดลงในกล่อง ERT Box และที่ควรคำนึงถึงคือญาติผู้ป่วย ซึ่งจะต้องควบคุม และอพยพคนเหล่านี้ ให้ไปในที่ปลอดภัย บางครั้งอาจต้องขอความช่วยเหลือจากญาติผู้ป่วยในการเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ หรือตัวผู้ป่วยเอง

๓. พื้นที่เสี่ยง (จุดห่างที่เกิดเหตุ) สถานการณ์ไม่ตั้งเครียด

จะต้องมีการเตรียมการ รับผิดชอบผู้ป่วย และอุปกรณ์ต่างๆจากหอผู้ป่วยที่กำลังเกิดเหตุ นำมาฝากไว้ การดูแลความปลอดภัยในตัวเอง การส่งคนไปช่วยกันคนเข้าไปมุงดูที่เกิดเหตุ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการระงับอัคคีภัย และช่วยเหลือผู้ประสบภัย

๔. จุดปลอดภัย (Safe Area) โดยกำหนดจุดปลอดภัย

๕. จุดรวมพล (Assembly Area)

๖. กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน (บก.แผน - Emergency Response Room)

การควบคุมเพลิงไหม้เล็กน้อย “แผนคุณอัคคี”

กรณีเกิดเพลิงไหม้เล็กน้อยสามารถดับเพลิงเองได้ เมื่อ เจ้าหน้าที่พบเหตุไฟไหม้ให้ปฏิบัติดังนี้

๑. ตั้งสติให้ดี ควบคุมอารมณ์ และจิตใจให้สงบ

๒. **แจ้งเหตุ**ให้คนใกล้ขีดทราบ แล้วแจ้งให้หัวหน้างานต่อไป

๓. ดำเนินการ**ระงับเหตุ**ไฟไหม้เบื้องต้นอย่างปลอดภัยไม่เสี่ยง (**ห้ามดับไฟโดยลำพัง**)

๔. ห้ามเปิดหน้าต่างในขณะที่เกิดไฟไหม้เป็นอันตรายเพื่อไม่ให้ออกซิเจนเข้ามาบริเวณ ณ จุดเกิดเหตุ

๕. หัวหน้าหน่วยงานแจ้งให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานทราบและปฏิบัติตามแผนคุณอัคคี

๖. หยุดการใช้ไฟฟ้า และตัดวงจรไฟฟ้าในพื้นที่

๗. ควบคุมวัสดุเชื้อเพลิง เช่น สำลี กระดาษ ผ้า Alcohol ไม่ให้ติดต่อกุกลาม

๘. ปิดวาล์วก๊าซต่างๆ ทั้งหมด

๙. ใช้เครื่องดับเพลิงที่มีประจำในหน่วยงาน และหน่วยงานข้างเคียงที่ใกล้ที่สุดให้ช่วยนำอุปกรณ์ดับเพลิงมาระงับเหตุ

๑๐. เตรียมพร้อมเพื่อการอพยพเคลื่อนย้าย

๑๑. หัวหน้าหน่วยงาน รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

การควบคุมเพลิงไหม้รุนแรง “แผนอัคคีฉุกเฉิน”

เหตุการณ์เพลิงไหม้รุนแรงมากเกินไปจะดับได้ทัน

๑. หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ต้นเพลิง

๑.๑ ควบคุมเพลิงเบื้องต้นตามการควบคุมเพลิงไหม้เล็กน้อย

๑.๒ หัวหน้าหน่วยงาน รายงานต่อผู้บัญชาการแผนอัคคีฉุกเฉิน เพื่อเสนอประกาศใช้แผนอัคคี

ฉุกเฉิน

* ประกาศใช้แผนฉุกเฉิน โดย ผบ. แผน

๑.๓ ยุติการรักษาและกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่จำเป็นทุกชนิดเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย และคัดกรองผู้ป่วย (ซึ่งควรคัดกรองไว้แล้วตามปกติ) เพื่อการอพยพ

* ดำเนินการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปยังสถานที่ที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากกลุ่มผู้ป่วย ประเภทแดง เหลือง เขียว ตามลำดับ

* จุดรวมพล ๑ บริเวณเสาธงหน้าโรงพยาบาลฯ หรือตามที่ ผบ.แผน ฯ สั่ง เป็นจุดรองรับผู้ป่วยทุกประเภท ทรีพีสัน เจ้าหน้าที่ และญาติผู้ป่วย

๑.๔ เจ้าหน้าที่หน่วยงานต้นเพลิง ทีมดับเพลิง เข้าปฏิบัติการควบคุมเพลิง

* ตัดวงจรไฟฟ้าภายในทันที

* ควบคุม และจัดการวัสดุเชื้อเพลิงไม่ให้ติดต่อกลุกลาม หากทำได้โดยไม่อันตราย

* ปิดวาล์วออกซิเจน , Vacuum

๑.๕ ทีมเคลื่อนย้าย เคลื่อนย้ายคน ทรีพีสันและอุปกรณ์ช่วยชีวิตที่รับผิดชอบ จากทั้งอาคารตามแนวทางปฏิบัติ การควบคุมเพลิงไหม้เล็กน้อย

* เคลื่อนย้ายคน อุปกรณ์ ตามวิธีปฏิบัติ

* สถานที่รองรับคน และอุปกรณ์ ได้แก่จุดรวมพลที่ ๑ บริเวณเสาธงหน้าโรงพยาบาล หรือ จุดรวมพลที่ ๒ บริเวณสนามบาส หรือ ตามที่ ผบ.แผนสั่ง

๒. กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน (Commander)

๒.๑ สั่งการให้เจ้าหน้าที่กวดกระดิ่งสัญญาณแจ้งเหตุ ประกาศแผนฉุกเฉิน โดย เจ้าหน้าที่ทีมประสานงาน

๒.๒ เคลื่อนย้ายบก.แผนไปที่จุดรวมพลตามคำสั่ง ผบ.แผน

๒.๓ ประสานงานขอรับการสนับสนุนการช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก

๒.๔ อำนวยความสะดวกและประสานงานการดับเพลิง กู้ภัย การเคลื่อนย้ายผู้คน จัด การจราจร และรักษาความปลอดภัย

๒.๕ ประสานกับหัวหน้าทีมต่างๆ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

๒.๖ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้การปฏิบัติการณ์รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูงสุด

๒.๗ เมื่อเหตุการณ์สงบลง ประกาศสิ้นสุดแผนฉุกเฉิน

๒.๘ ร่วมกับทีมดับเพลิง และหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ต้นเพลิง ประเมินความเสียหายเพื่อสรุปให้ผู้บังคับบัญชา

๓. หน่วยงานอื่นๆ

๓.๑ เตรียมความพร้อมผู้ป่วย อุปกรณ์การแพทย์ ยา และเคมีภัณฑ์ ตามแผนฯ

๓.๒ หอผู้ป่วยใกล้เคียง เตรียมพื้นที่รองรับผู้ป่วยประเภท ๑ และ ประเภท ๒ จากหอผู้ป่วยต้นเพลิง

๓.๓ เจ้าหน้าที่ที่ปล่อยให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ตามแผนผังทีมบัญชาการระดับโรงพยาบาล

๔. บุคลากรในแต่ละหน่วยงาน มีหน้าที่

๔.๑ บทบาทแพทย์เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้

- งดตรวจผู้ป่วยนอก
- ยุติการกระตุ้นคลอด หรือดำเนินการคลอดให้สิ้นสุดด้วยวิธีการที่เหมาะสม
- เข้าประจำการจุดต่างๆ เพื่อปฏิบัติตามแผนฉุกเฉิน ของหน่วยงาน

๔.๒ หัวหน้าตึกผู้ป่วยใน

- ร่วมประจำหอผู้ป่วยที่ตนเองมีผู้ป่วยดูแล มอบหมายงานให้ผู้ช่วยเหลือ
- แยกประเภทผู้ป่วยที่คัดกรองไว้แล้วอย่างชัดเจน
- * หายใจเอง ลูกนั่งยีนได้เอง [ประเภท ๓ (สีเขียว)] ช่วยตัวเอง
- * หายใจเองได้ แต่ลุกเดินไม่ได้ [ประเภท ๒ (สีเหลือง)] คนงาน, ญาติ ๓ คน/ผู้ป่วย

๑ คน หรือตามความเหมาะสม

- * หายใจเองไม่ได้ [ประเภท ๑ (สีแดง)] พยาบาล, คนงาน, ญาติ รวม ๔ คน/ผู้ป่วย

๑ คนหรือตามความเหมาะสม

๔.๓ แพทย์ประจำตึกผู้ป่วยใน - อุบัติเหตุฉุกเฉิน, เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการ, เจ้าหน้าที่ทัน

ตกรรม

- ยุติการตรวจ และการรักษาที่ไม่จำเป็นทุกชนิด
- ดูแลการส่งการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยและสิ่งของ
- เตรียมพื้นที่ที่จุดรวมพล เพื่อรองรับผู้ป่วยที่เคลื่อนย้ายมา

๔.๔ พยาบาลหอผู้ป่วยใน

- แจ้งเจ้าหน้าที่ในหอผู้ป่วย ผู้ป่วย ญาติและควบคุมอย่าให้มีการชุลมุน
- ยุติการรักษาที่ไม่จำเป็นต่อการมีชีพ เช่น การให้สารละลายทางเส้นเลือด การทำ

EKG

- เตรียมผู้ป่วยที่ต้องเฝ้าระวังในการเคลื่อนย้าย ได้แก่ ผู้ป่วยประเภท ๔ สีแดง และ

ประเภท ๓ สีเหลือง

- เตรียมการดูแลในสถานการณ์ที่ไม่มีไฟฟ้าใช้
- จัดแบ่งคนงาน เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ (เช็คชีวิต-ติดต่อ) ช่วยเหลือผู้ป่วย แยกตาม

ประเภท

- กลุ่มประเภท ๔ สีแดง และประเภท ๓ สีเหลือง ให้ญาติและเจ้าหน้าที่ ช่วย

เคลื่อนย้าย

- กลุ่มประเภท ๒ สีเขียว ให้ช่วยเหลือตัวเอง หรือให้ผู้ป่วยประเภท ๒ ช่วย

เคลื่อนย้ายผู้ป่วยกลุ่มประเภท ๔ สีแดง และประเภท ๓ เหลือง

- ดูแลควบคุมเจ้าหน้าที่ หรือคนงานรับผิดชอบอุปกรณ์การแพทย์
- อพยพผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่ออกจากหนไฟ หรือทางออกฉุกเฉิน

๔.๕ พยาบาลผู้ป่วยนอก

- ประกาศให้ผู้ป่วยและญาติที่มาตรวจรักษารับทราบ
- จัดแยกประเภทอุปกรณ์การแพทย์ ยา และเคมีภัณฑ์ เคลื่อนย้ายไปยังจุดเก็บรักษา
- เคลื่อนย้ายคนไปยังจุดรวมพล

๔.๕ พยาบาลตึกอุบัติเหตุฉุกเฉิน

เคลื่อนย้าย

- ประกาศให้ผู้ป่วยและญาติที่มาตรวจรักษารับทราบ
- ผู้ป่วยประเภท Emergency , Urgent ใน ER จัดเจ้าหน้าที่ร่วมกับญาติช่วยการเคลื่อนย้าย
- จัดแยกประเภทอุปกรณ์การแพทย์ ยา และเคมีภัณฑ์ เคลื่อนย้ายไปยังจุดเก็บรักษา
- จัดเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาล และช่วยปฐมพยาบาล ณ จุดรวมพล
- จัดระบบตรวจสอบจำนวนคน และภาวะอันตราย

๔.๖ เภสัชกร เจ้าหน้าที่ห้องยา

คลัง

- แบ่งพื้นที่รับผิดชอบตามคำสั่ง
- ควบคุมร่วมกับคนงาน เจ้าหน้าที่ เคลื่อนย้ายเวชภัณฑ์ที่ได้รับมอบหมายออกจาก

๔.๗ เจ้าหน้าที่ธุรการ การเงิน ห้องบัตร

- เก็บเงิน และเอกสารสำคัญมาก และสามารถนำออกได้ง่าย

๔.๘ คนงานพนักงานช่วยเหลือคนไข้(เวิร์ก)

- ช่วยเหลือผู้ป่วยประเภท ๑ และประเภท ๒ ในการเคลื่อนย้าย
- รับผิดชอบเคลื่อนย้ายผู้ป่วย เพื่อส่งต่อ

๔.๙ หน่วยงานอื่นๆ - ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

ลำดับก่อนหลังการเคลื่อนย้าย

๑. ชั้นล่างสุดให้เคลื่อนย้ายทันที ที่ประกาศแผนอัคคีฉุกเฉิน โดยไม่กีดขวางชั้นอันตราย
๒. ชั้นเกิดเพลิงไหม้ลงก่อน
๓. ชั้นสูงจากชั้นต้นเพลิง ให้เคลื่อนย้ายออกทางฉุกเฉินที่ปลอดภัย
๔. คนสุดท้ายของชั้นให้สัญญาณ พร้อมตรวจสอบผู้ติดค้างและทำเครื่องหมายกากบาทพร้อม เซ็นต์ชื่อกำกับด้วยปากกาเมจิก ก่อนออกจากพื้นที่อันตราย ต้องนำป้ายชื่อผู้เข้าช่วยเหลือจากภายนอกในกล่อง ERT Box ออกมาเช็คชื่อด้วย
๕. ไม่มีการย้อนกลับเข้าอาคารอีก

วิธีการเคลื่อนย้าย

๑. ใช้วัสดุที่มีอยู่ เช่น เปลสนาม รถนอน รถนั่ง เปลอ่อน(Soft Stretcher) ผ้าห่ม ลงจากอาคาร
๒. กำหนดทิศทางในการเคลื่อนย้าย เมื่อมีประกาศใช้แผนให้เคลื่อนย้ายผู้ป่วยและอุปกรณ์ดังนี้
  - ๒.๑ ให้เคลื่อนย้ายลงจากชั้นที่เกิดเหตุ จากหน้า หรือหลังชั้นของอาคาร
  - ๒.๒ การเคลื่อนย้ายไปในทิศทางตรงข้ามกับไฟ โดยใช้ช่องทางที่โล่งกว้างและใช้ทางออกฉุกเฉิน
  - ๒.๓ ให้ดำเนินการย้ายผู้ป่วยเป็นอันดับแรกและพิจารณาเคลื่อนย้ายอุปกรณ์เป็นอันดับถัดไป
  - ๒.๔ เมื่อออกจากตัวอาคารหรืออยู่ในเขตพื้นที่ปลอดภัยให้ทำการตรวจเช็คจำนวนสมาชิกในชั้นว่าครบหรือไม่ เพื่อจะได้แจ้งกับเจ้าหน้าที่ต่อไป

การหนีไฟอย่างปลอดภัยและไม่สำคัญควัน

๑. การหนีไฟควรหนีไฟทางทางออกฉุกเฉิน (หรือบันไดหนีไฟ) ที่ใกล้ที่สุด
๒. ถ้าจำเป็นต้องฝ่าควันไฟให้หมอบคลานโดยแนบใบหน้าให้ชิดกับพื้นมากที่สุดจะทำให้ไม่สำคัญควัน
๓. ใช้ผ้าชุบน้ำหมาดๆ ปิดจมูกจะช่วยไม่ให้สำคัญควัน แต่อย่าขาดออกซิเจน และแสบตา
๔. ผ่อนลมหายใจเข้าออกสั้นๆ อย่าพยายามกลั้นหายใจเพราะจะทำให้เกิดการสูดลมหายใจที่แรงซึ่งทำให้สำคัญควัน
๕. หากพลาสติก ตักอากาศแล้วคลุมศีรษะฝ่าควัน (ห้ามฝ่าไฟ) ซึ่งจะมีออกซิเจนในการหายใจ และไม่แสบตา, แต่จะใช้ได้ประมาณ ๒-๓ นาทีเท่านั้น

ข้อไม่ควรปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้

๑. อย่าใช้เวลานานในการเก็บทรัพย์สินหรือเอกสารส่วนตัว
๒. อย่าอยู่ในห้องน้ำเพื่อเอาน้ำไว้ลดความร้อน
๓. อย่าวิ่ง ให้เดินเร็ว ในระหว่างอยู่ในบันไดหนีไฟ
๔. อย่าก่อความสับสนอลหม่าน โดยการส่งเสียงเอะอะโวยวาย โดยไม่จำเป็น
๕. ไม่ควรหนีไฟทันทีเมื่อได้ยินสัญญาณฉุกเฉิน ควรฟังรายละเอียดจุดอันตราย และจุดรวมพลก่อน เพื่อจะได้ปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง

แผนปฏิบัติการเมื่อเพลิงสงบ

การป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้

๑. พนักงานรักษาความปลอดภัย กั้นน้ำจากการดับเพลิงไม่ให้ไหลลงสู่ทางระบายน้ำสาธารณะโดยใช้กระสอบทรายปิดทางระบายน้ำ
๒. พนักงานรักษาความปลอดภัยสูบน้ำจากการดับเพลิงจากรางระบายน้ำฝนลงระบบบำบัดน้ำเสีย
๓. พนักงานทำความสะอาด ดำเนินการจัดการขยะตามระเบียบปฏิบัติเรื่องการจัดการขยะ

หน่วยงานสนับสนุน

๑. หน่วยช่วยเหลือเมื่อเกิดอัคคีภัย

- สถานีตำรวจภูธรอำเภอยิ่งอ โทร. ๐๗๓-๕๙๑๐๙๘
- เทศบาลตำบลยิ่งอ โทร. ๐๗๓-๕๙๑๐๘๒ , ๐๗๓-๕๙๑๑๖๕
- การไฟฟ้ายิ่งอ โทร. ๐๗๓-๕๙๑๑๒๔
- อบต.ยิ่งอ โทร. ๐๗๓-๕๙๑
- ที่ว่าการอำเภอยิ่งอ โทร. ๐๗๓-๕๙๑๐๐๕

๒. องค์กรทางการแพทย์ที่ขอเชิญเป็นเครือข่าย โรงพยาบาลในเครือข่าย

- โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์ โทร. ๐๗๓-๕๑๑๔๑๑, ๐๗๓-๕๑๔๑๖๙
- โรงพยาบาลบาเจาะ โทร. ๐๗๓-๕๙๙๐๘๕
- โรงพยาบาลระแงะ โทร. ๐๗๓-๖๗๑๒๘๗, ๐๗๓-๖๗๒๑๑๘
- โรงพยาบาลรือเสาะ โทร. ๐๗๓-๕๗๑๑๕๘

แผนปฏิบัติหลังเหตุเพลิงไหม้และภัยพิบัติ

ประกาศเป็นเขตอันตราย

ผู้บัญชาการแผนฉุกเฉินเป็นผู้ประกาศ

การตั้งกรรมการสอบสวน

ผู้อำนวยการโรงพยาบาล พร้อมผู้บัญชาการแผนฉุกเฉิน กำหนดและตั้งกรรมการสืบสวนค้นหาสาเหตุของเหตุการณ์ดังกล่าว พร้อมทั้งสรุปให้ผู้บัญชาการรับทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป โดยมีบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร

ภายในอาคารโรงพยาบาล

๑. ทุกหน่วยงานจะต้องตรวจสอบของมีค่าหรือเอกสารต่างๆว่ามีเอกสารชำรุดเสียหายหรือสูญหายหรือไม่

๒. งานสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์เป็นผู้ประสานงานต่างๆของราชการ เช่น

๒.๑ โรงพยาบาลใกล้เคียง

๒.๒ หน่วยบรรเทาสาธารณภัย , อปพร. และ. หน่วยกู้ภัย ฯลฯ

๓. การช่วยชีวิตและขุดค้นหาผู้เสียชีวิต

๔. การช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัย จัดให้ผู้ประสบเหตุเพลิงไหม้ ที่ไม่สามารถมีที่พักอาศัยเองได้ ให้เข้าพักในสถานที่ที่จัดเตรียมไว้ชั่วคราว

๕. การปรับปรุงแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้โรงพยาบาลสามารถดำเนินการได้โดยเร็วที่สุด โดยแต่ละทีมมีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๕.๑ ทีมบัญชาการ

- สั่งและควบคุมเจ้าหน้าที่ให้สำรวจความเสียหาย และจำนวนผู้ประสบภัยโดยรวดเร็ว และถูกต้อง

- ควบคุมดูแลเจ้าหน้าที่ให้การสงเคราะห์แก่ผู้ประสบอัคคีภัยให้เรียบร้อยและทั่วถึง

๕.๒ ทีมเชื้ชีวิต

- รวบรวมรายชื่อผู้บาดเจ็บ เสียชีวิต และผู้ที่ส่งไปรักษาที่โรงพยาบาลใกล้เคียง เพื่อสะดวกในการดำเนินการช่วยเหลือ และติดต่อให้ญาติทราบ

- ประกาศให้ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยที่ประสบเหตุเพลิงไหม้ทราบถึงที่พักชั่วคราว ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้

- ประกาศให้ผู้ประสบเหตุเพลิงไหม้ทราบว่า จะได้รับการสงเคราะห์และบรรเทาทุกข์ที่ไหน อย่างไร

ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ

๑. ดูแลให้ได้รับการรักษาพยาบาลที่เหมาะสม

๒. แจ้งญาติของผู้บาดเจ็บให้ทราบ

๓. ในกรณีที่ผู้ได้รับบาดเจ็บเกิดทุพพลภาพ ให้รายงานคณะกรรมการบริหารของโรงพยาบาล ทราบ เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือต่อไป

สำหรับผู้เสียชีวิต

๑. แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ทราบตามกฎหมาย เพื่อชันสูตรพลิกศพ ร่วมกับแพทย์ว่าเสียชีวิตจากสาเหตุใด

๒. ตรวจสอบชื่อ – สกุล ที่อยู่ให้ถูกต้อง และติดต่อให้ญาติทราบเพื่อมารับศพ

๓. ในกรณีที่ไม่ทราบชื่อ – สกุล ของผู้เสียชีวิตหรือไม่มีญาติมาติดต่อให้ดำเนินการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ นิติเวช หรือมูลนิธิต่าง ๆ เพื่อมารับศพไปดำเนินการต่อ

๔. ประสานงานกับคณะกรรมการบริหารของโรงพยาบาล ในเรื่องค่าชดเชยและขอบเขตความรับผิดชอบ ตามความเหมาะสม

๕.๓ ทีมประสานงาน

- รวบรวมรายชื่อผู้บาดเจ็บ เสียชีวิต และผู้ที่ส่งไปรักษาที่โรงพยาบาลใกล้เคียง เพื่อสะดวกในการดำเนินการช่วยเหลือ และติดต่อให้ญาติทราบ

- ประกาศให้ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยที่ประสบเหตุเพลิงไหม้ทราบถึงที่พักชั่วคราว ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้

- ประกาศให้ผู้ประสบเหตุเพลิงไหม้ทราบว่าได้รับการสงเคราะห์และบรรเทาทุกข์ที่ไหน อย่างไร

๕.๔ ทีมดับเพลิง

- จัดการรื้อถอนซากปรักหักพัง ซึ่งจะเป็นอันตรายออกให้หมด

- นำเครื่องมือเครื่องใช้ในการดับเพลิงกลับเข้าที่ เพื่อไม่ให้กีดขวางการจราจร

- ซ่อมเครื่องมือเครื่องใช้ให้เรียบร้อย

- ทำความสะอาดเครื่องมือเครื่องใช้ให้เรียบร้อย

- หากเครื่องมือเครื่องใช้ชนิดใดชำรุด หรือเสียหายใช้การไม่ได้ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อขออนุมัติจัดหาไว้ให้ครบอยู่เสมอ

- นำเครื่องมือเครื่องใช้ในการตัดต้นเพลิงออกจากบริเวณเพลิงไหม้กลับเข้าที่ตั้งตามปกติ และสำรวจตรวจสอบให้ครบจำนวน

- จัดทำเครื่องมือเครื่องใช้ให้สะอาด พร้อมทั้งจะใช้งานได้ในคราวต่อไป

๕.๕ ทีมเคลื่อนย้าย

- จัดการให้เจ้าของทรัพย์สินได้รับสิ่งของของตน โดยสะดวกและถูกต้อง

- ลำเลียงผู้ประสบภัย ไปสู่ที่ที่ปลอดภัย

- ควบคุมดูแลทรัพย์สินของทางราชการจนกว่าหน่วยงานที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินจะมารับคืน

๕.๖ ทีมรักษาความสงบ/จราจร

- เก็บเครื่องปิดกั้นจราจร เพื่อให้การจราจรเป็นไปด้วยความสะดวก

- ควบคุมดูแลมิให้บุคคลอื่นใด ซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปในเขตไฟไหม้

หอผู้ป่วยและอาคารบริการ

๑. งานซ่อมบำรุง คนงานและแม่บ้านที่ประจำหน่วยงานนั้น ช่วยกันทำความสะอาดและรื้อซากปรักหักพัง ที่จะเกิดอันตรายออก

๒. หัวหน้าตึก หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เกิดเหตุ ทำการสำรวจและจัดทำบัญชีความเสียหายที่เกิดขึ้น เพื่อรายงานต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาล

๓. หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล ประสานงานในการจัดหาสถานที่ให้ผู้ป่วยพัก (ในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้อาคาร จนไม่สามารถใช้เป็นที่พักได้) และจัดบุคลากรเป็นชุดสำรองขึ้นปฏิบัติงานได้ในทันที

๔. หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป ประสานงานในการจัดหาสถานที่ทำงานให้แก่หน่วยงานที่ประสบเหตุการณ์เพลิงไหม้ จนไม่สามารถใช้งานได้

๕. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกิดเพลิงไหม้จัดเตรียมหรือจัดหาเครื่องมือ และอุปกรณ์เพื่อให้สามารถให้บริการได้ ตามความเหมาะสม

สรุปผลการปฏิบัติตามแผนอัคคีภัยและภัยพิบัติ ตามสถานการณ์จริงได้เหมาะสมหรือไม่ เพื่อจะได้ทำการปรับปรุงและแก้ไขต่อไป

ทำการซักซ้อมแผนรับอัคคีภัยหลังจากเกิดเหตุอัคคีภัย โดยกำหนดในแผนป้องกันอัคคีภัยและภัยพิบัติของโรงพยาบาล

แผนการเตรียมพร้อมรับอัคคีภัย

อาคาร-สถานที่

๑. ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด หรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดของสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล ซึ่งต้องสำรวจและดำเนินการทุกเดือน โดยมุ่งเน้นพื้นที่ดังต่อไปนี้

๑.๑ อาคารให้บริการผู้ป่วย อาคารผู้ป่วยนอก , อาคารผู้ป่วยใน

๑.๒ อาคารสำนักงาน ซึ่งเป็นสถานที่เก็บเอกสารสำคัญ ฯลฯ

๑.๓ อาคารประกอบการ ได้แก่ อาคารหน่วยจ่ายกลาง

๒. บริเวณและพื้นที่อันตรายภายในโรงพยาบาลที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษโดยการสำรวจดำเนินการทุกเดือน ได้แก่

๒.๑ บริเวณที่เก็บถังก๊าซออกซิเจน

๒.๒ บริเวณที่ตั้งหม้อน้ำแรงดันไอน้ำที่อาคารหน่วยจ่ายกลาง

๒.๓ บริเวณเก็บถังแก๊ส งานโรงครัว

สำรวจตรวจตรา

๑. จุดติดตั้งท่อส่งน้ำจากระบบประปาโรงพยาบาล และอุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้น แหล่งเก็บและจ่าย คือ ถังเก็บน้ำรอบอาคาร และสระน้ำ

๒. กำหนดเส้นทางอพยพหนีไฟ หรือทางออกฉุกเฉิน แล้วจัดทำแผนผังแสดงให้คนทั่วไปเห็นได้ชัดเจนใน จุดสำคัญของทุก ๆ อาคาร ซึ่งต้องดูแลให้ใช้งานได้ตลอดเวลา รวมทั้งจัดจุดติดตั้งกล่อง ERT Box

๓. กำหนดกองบัญชาการแผนฉุกเฉิน คือ บริเวณหน้าเสาธง

๔. กำหนดจุดรวมพลพร้อมติดตั้งป้ายให้สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน ซึ่งทางโรงพยาบาล ได้กำหนดไว้ ๒ จุด คือ

๔.๑ จุดรวมพลที่ ๑ บริเวณเสาธงหน้าโรงพยาบาล

๔.๒ จุดรวมพลที่ ๒ สนามบาส

หมายเหตุ ในแผนฉุกเฉิน ได้จำแนกพื้นที่ออกไปดังนี้

๑. จุดเกิดเหตุ (Immediate Danger Area) หมายถึง พื้นที่ซึ่งเป็นจุดกำเนิดของการเกิดอัคคีภัย และต่อเนื่อง มีอันตรายสูงมาก ทั้งความร้อน คว้น ผู้ที่อยู่ในบริเวณนี้ ต้องถูกอพยพไปยังจุดปลอดภัยทันที

๒. พื้นที่อันตราย (Danger Area) หมายถึง พื้นที่โดยรอบจุดเกิดเหตุ ระยะห่างขึ้นกับความรุนแรงของการเกิดอัคคีภัย เมื่อประกาศแผนฉุกเฉิน ต้องมีการอพยพผู้ป่วยและทรัพย์สิน

๓. พื้นที่เสี่ยง (Risk Area) หมายถึง พื้นที่รอบนอกพื้นที่อันตราย ซึ่งเมื่อมีการประกาศแผนฉุกเฉิน ไม่ต้องการอพยพผู้ป่วยและทรัพย์สิน แต่ต้องคอยเฝ้าระวัง เพราะอยู่ในภาวะเตรียมพร้อม

๔. จุดปลอดภัย (Safe Area) หมายถึง พื้นที่ปลอดภัยซึ่งหน่วยงานของอาคารนั้น กำหนดให้เป็นที่นัดพบ หรือรวมตัวกัน เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ก่อนมีการประกาศแผนฉุกเฉินเพื่อย้ายไปยังจุดรวมพล

๕. จุดรวมพล (Assembly Area) หมายถึง พื้นที่ปลอดภัยซึ่งรองรับการอพยพการส่งต่อ ทรัพย์สิน ผู้ป่วย และผู้ประสบภัยเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน มีไม่น้อยกว่า ๒ จุด แต่ไม่เกิน ๔ จุด ประกาศใช้ครั้งละ ๑ จุด เท่านั้นเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

๖. กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน (Emergency Plan Office) หมายถึง

๖.๑ สถานที่ที่กำหนดให้เป็นจุดบัญชาการแผน คือ บริเวณหน้าเสาธงโรงพยาบาลฯ โดยมีผู้บัญชาการแผนฉุกเฉินเป็นหัวหน้า มีแผนผังแสดงสายบังคับบัญชาของบุคลากรตามแผนฉุกเฉิน

๖.๒ เป็นสถานที่เก็บอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน เช่น ไฟฉาย แก้อั้ว วิทยุสื่อสาร เป็นต้น

๖.๓ เป็นศูนย์ปฏิบัติการเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีอุปกรณ์สื่อสาร โทรศัพท์ วิทยุสื่อสาร วิทยุกระจายเสียง

* หมายเหตุ กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน สามารถย้ายที่ตั้งได้ ตามความเหมาะสมตามคำสั่งผู้บัญชาการ แผนฉุกเฉิน เมื่อประกาศใช้แผนฉุกเฉิน จะย้ายไปยังจุดรวมพลที่ประกาศใช้และมีป้ายแสดงไว้ชัดเจนว่าย้าย กองบัญชาการแผนฉุกเฉินไปจุดรวมพลใด * กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน ควรมีเพียงที่เดียว

๗. จุดจอดรถพยาบาล หมายถึง พื้นที่สำหรับจอดรถพยาบาล เพื่อเคลื่อนย้ายผู้ป่วย เมื่อเกิดอัคคีภัย อยู่ ณ จุดรวมพลที่ประกาศใช้

๘. จุดจอดรถดับเพลิง หมายถึง พื้นที่สำหรับจอดรถดับเพลิง เมื่อเกิดอัคคีภัย ควรอยู่ใกล้แหล่งน้ำ และจัดทำป้ายสัญลักษณ์ ห้ามจอด แสดงไว้เพื่อให้รถดับเพลิงสามารถจอดได้ทันทีเมื่อเกิดอัคคีภัย

๙. กำหนดเส้นทางจราจรในโรงพยาบาลเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน

๑๐. กำหนดสถานที่เก็บอุปกรณ์ในการดับเพลิง ณ กองบัญชาการแผนอัคคีฉุกเฉิน

อุปกรณ์ มีการเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม ดังนี้

๑. อุปกรณ์เตือนภัย

๑.๑ สัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ (Fire Alarm)

๑.๒ เสียงตามสายในเวลาราชการ (Intercommunication)

๑.๓ รถ Ambulance ที่มีเครื่องขยายเสียง

๒. อุปกรณ์ดับเพลิง (Fire extinguisher)

๒.๑ เครื่องดับเพลิงแบบยกหัว ไม่น้อยกว่า ๑ เครื่อง ต่อพื้นที่ ๒๐๐ ตารางเมตร ทุกระยะไม่เกิน ๒๐ เมตรติดตั้งในระดับความสูงโดยวัดจากพื้นถึงส่วนที่สูงที่สุด ๙๐ ซม.

๒.๒ ท่อประปาหัวแดง (Fire Hydrant)ต้องดำเนินการให้การประปาฯ จัดติดตั้งให้เพียงพอ เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้

๓. อุปกรณ์สำรองไฟฟ้า และแสงสว่าง จะต้องดำเนินการติดตั้งให้เพียงพอต่อการใช้งาน
  - ๓.๑ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง (Generator) ขนาด ๓๐๐ กิโลวัตต์
  - ๓.๒ จัดให้มีไฟฉุกเฉิน (Emergency light) ประจำอาคารทุกอาคาร และทุกหน่วยงาน โดยเฉพาะห้องปฏิบัติการ ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน
  - ๓.๓ จัดให้มีกระบอกไฟฉายกำลังไฟสูง (Flash Light)
๔. อุปกรณ์ป้องกันภัย และช่วยชีวิต
๕. อุปกรณ์สื่อสาร
  - ๕.๑ โทรศัพท์ภายในอาคารผู้ป่วยและหน่วยงาน สามารถต่อออกภายนอกโรงพยาบาลได้
  - ๕.๒ วิทยุสื่อสาร ควรเพิ่มจำนวนให้มากขึ้นตามความเหมาะสม
  - ๕.๓ รวบรวมเบอร์โทรศัพท์มือถือของเจ้าหน้าที่
๖. ป้ายสื่อความปลอดภัย เช่นป้ายบอกทางเข้า-ออก หรือหนีไฟ , ป้ายจุดติดตั้งอุปกรณ์ , ป้ายเตือนภัยต่างๆ ฯลฯ เป็นต้น
๗. อุปกรณ์ช่วยชีวิตทางการแพทย์ฉุกเฉิน และประจำรถ Ambulance
  - ๗.๑ ถัง oxygen พร้อม oxygen บรรจุเต็มถัง
  - ๗.๒ เครื่อง suction ที่ใช้งานได้พร้อมสาย suction
  - ๗.๓ เปลหามคนไข้ , Spinal board หรืออื่นๆ ที่เหมาะสม
  - ๗.๔ Defibrillator เครื่องกระตุ้นหัวใจด้วยไฟฟ้า
  - ๗.๕ Set resuscitation (ชุดช่วยฟื้นคืนชีพ) ประกอบด้วย
    - Endotracheal tube ทุกขนาด (ท่อสอดทางเดินหายใจ)
    - Airway ทุกขนาด (อุปกรณ์ป้องกันการกีดท่อหายใจ)
    - Laryngoscope (เครื่องมือช่วยในการสอดท่อหายใจ)
    - Ambu bag (อุปกรณ์ช่วยเพิ่มปริมาณอากาศ ในกรณีผู้ป่วยไม่สามารถหายใจได้)
    - Mask ทุกขนาด (อุปกรณ์ครอบปากจมูก ป้องกันการรั่วไหลของอากาศขณะปั๊ม)
    - ยาสำหรับ resuscitation (ยาสำหรับช่วยฟื้นคืนชีพ)
    - Adrenaline (ยากระตุ้นการเต้นของหัวใจ , ช่วยขยายหลอดเลือด)
    - Sodium bicarbonate (ลดความเป็นกรดในกระแสเลือด กรณีคนไข้หยุดหายใจนานเกิน ปกติ หรือหายใจไม่เต็ม)
    - Atropine (ตัวต้านฤทธิ์ยาฆ่าแมลงบางกลุ่ม และเพิ่มอัตราการเต้นของหัวใจ)
    - Morphine (ยาแก้ปวดรุนแรง – ปวดเนื่องจากกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด)
    - Nitroglycerine (ยาขยายหลอดเลือดหัวใจ และลดความดันโลหิต)
    - ASA gr I (แอสไพริน เกรน วัน) (ลดการรวมตัวของลิ่มเลือดในหลอดเลือดหัวใจ)
    - Xylocaine (ยาชา – เพื่อลดการทำงานของหัวใจ)
    - Ringer lactate Solution (น้ำเกลือชนิดหนึ่ง – ใช้กรณีการสูญเสียเลือด)
  - ๗.๖. Set ทำแผล pack พร้อมใช้งาน (: Plastic bandage , Top Gauze ,Cotton (สำลี)
  - ๗.๗. เครื่องวัดความดันโลหิตควรเป็นแบบ Digital
  - ๗.๘. Stethoscope (หูฟัง – อุปกรณ์ช่วยฟังเสียงต่างๆ ในร่างกาย)
  - ๗.๙. ควรมี Ventilator ที่มีคุณภาพ
  - ๗.๑๐. ควรมี pulse oximeter (เครื่องวัดปริมาณออกซิเจนในเนื้อเยื่อ)

- ๗.๑๑. เสื้อกคอ (Collar)
- ๗.๑๒. เสื้อกแขน - ขา (Sprint)
- ๗.๑๓. ถุงมือทางการแพทย์
- ๗.๑๔. Mask ปิดปากจมูกกันติดเชื้อ

บุคลากร

โรงพยาบาล เน้น “คนนำเครื่อง” จึงต้องฝึกคนมากกว่ารู้แล้วลืม แต่รู้แล้วต้องสอนต่อได้

๑. กำหนดนโยบาย และแผนป้องกันระงับอัคคีภัยในโรงพยาบาลชามะนาว พร้อมทั้งประกาศเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วกัน

๒. คำสั่งประกาศแต่งตั้ง ผู้บัญชาการ และคณะกรรมการ แผนฉุกเฉิน ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยของโรงพยาบาลชามะนาว พร้อมทั้งกำหนด อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ แต่ละงานอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร

๓. จัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการระงับและป้องกันอัคคีภัยแก่บุคคลภายในโรงพยาบาล บรรลุเป้าหมาย ๑๐๐% และจัดการอบรมให้เจ้าหน้าที่ที่มาปฏิบัติงานใหม่

๔. จัดอบรมเพื่อสร้างให้เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลทุกท่านสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามแผนฉุกเฉิน(ERT)

๕. ฝึกอบรมการใช้อุปกรณ์ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย และเคลื่อนย้ายผู้ป่วย (Lifting – Moving) แก่บุคลากรภายในโรงพยาบาลครบถ้วน

๖. ฝึกอบรมการช่วยชีวิตและการปฐมพยาบาลขั้นต้นเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ให้กับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ๑๐๐% ภายในระยะเวลา ๑ ปี และดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อคงจำนวนผู้เคยผ่านการอบรมไว้ในระดับเดิม

๗. จัดให้มีการซ้อมปฏิบัติตามแผนป้องกันระงับอัคคีภัยและอุบัติเหตุอื่นๆ ทุกแผนก ปีละ ๑ ครั้ง และซ้อมใหญ่ทั้งระบบ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๘. ตรวจสอบเครื่องดับเพลิงแบบมือถือโดยเจ้าของพื้นที่บริเวณนั้นๆทุกเดือนๆละ๑ครั้ง

๙. มีการตรวจสอบระบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองฉุกเฉิน (Automatic Generator) โดยเจ้าหน้าที่ทุกคนในหน่วยงาน เดือนละ ๑ ครั้ง

๑๐. ตรวจสอบ การทำงานของเครื่องส่งสัญญาณต่างๆ (Fire Alarm) โดย ERT และฝ่ายช่างซ่อมบำรุงเดือนละ๑ครั้ง